

LUNDS
UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakulteten

PTPN07, Psykoterapeutiskt arbete under handledning, 15 högskolepoäng

Psychotherapeutic Work under Supervision, 15 credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Styrelsen vid institutionen för psykologi 2020-12-08 (STYR 2020/2165) och senast reviderad 2023-12-05 (2023/2578). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2024-08-30 och gäller från och med höstterminen 2024.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som obligatorisk kurs inom psykoterapeutprogrammet med inriktning på kognitiv beteendearbetad psykoterapi.

Undervisningsspråk: Svenska och Engelska
Undervisningsspråk är svenska och engelska.

Huvudområde Fördjupning

- AXX, Avancerad nivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras

Kursens mål

Efter genomgången kurs ska studenten:

Kunskap och förståelse

- visa fördjupad kunskap om och förståelse för ett vetenskapligt förhållningssätt i klientarbetet utifrån relevanta modeller och metoder inom kognitiv beteendeterapi.
- visa fördjupad kunskap om kognitiv beteendeterapi och förståelse för hur denna kan omsättas i det psykoterapeutiska arbetet utifrån både syndromspecifika modeller och individuellt anpassade transdiagnostiska modeller.
- visa fördjupad förståelse för det terapeutiska samspelet med klienten/patienten.
- visa kritisk förståelse och fördjupad kunskap om ett professionellt psykoterapeutiskt förhållningssätt med hänsyn till etiska överväganden och ansvarsfrågor.

Färdighet och förmåga

- visa färdighet att självständigt genomföra och redogöra för psykoterapibedömningar på kognitiv beteendeterapeutisk grund i klientarbetet och i detta sammanhang kunna identifiera och analysera problem och resurser hos människor som söker psykoterapeutisk behandling.
- med hög grad av självständighet kunna välja och använda lämpliga och evidensbaserade tekniker på kognitiv beteendeterapeutisk grund, såväl syndromspecifika som transdiagnostiska, för att upprätta en behandlingsplanering och genomföra en psykoterapeutisk behandling.
- visa förmåga till empatisk bemötande av klienten och dess närstående och med hög grad av självständighet etablera och upprätthålla en förtroendefull allians med klienten/patienten i behandlingsarbetet.
- visa förmåga att hantera svårigheter som kan uppstå i det terapeutiska samspelet.
- visa fördjupad förmåga att tillämpa kognitiv beteendeterapi med hänsyn till relevanta sociala och samhälleliga perspektiv och relevant lagstiftning samt etiska riktlinjer, inkluderande områden som sekretess och journalföring.
- visa färdighet på en avancerad nivå att samarbeta konstruktivt med andra för att lösa arbetsuppgifter och bidra med reflektioner i handledningssituationer samt med andra vårdgivare.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att tillämpa ett terapeutiskt förhållningssätt, där all förståelse och analys i klientarbetet ses som hypotetisk och kan omprövas i mötet med klienten.
- visa fördjupad förmåga att genom sitt förhållningssätt kunna skapa och vidmakthålla en god och professionell psykoterapeutisk relation i mötet med klienten.
- visa förmåga att värdera och reflektera kritiskt över den egna rollen i det psykoterapeutiska behandlingsarbetet och självständigt värdera när handledning behövs.
- kunna tillämpa ett professionellt och etiskt förhållningssätt i klientarbetet, både gentemot klienten, dennes närstående och andra yrkesgrupper.
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap i det terapeutiska arbetet och färdighet att fortlöpande självständigt utveckla sin psykoterapikompetens.

Kursens innehåll

Kursen syftar till att ge ingående och fördjupade kunskaper om och färdigheter att bedriva kognitiv beteendeterapi. Undervisningen sker i form av att studenten bedriver kognitiv beteendeterapi under handledning med fem olika patienter under terminerna två till och med sex, och ska tillsammans med sex andra kurser inom psykoterapeutprogrammet, totalt 90 högskolepoäng, leda fram till psykoterapeutexamen.

Kursen är fördelad i sex delar, 7:1 Syndromspecifika behandlingar utifrån kognitiv beteendeterapi del I (2 högskolepoäng), 7:2 Behandling av specifika fobier (1 högskolepoäng), 7:3 Syndromspecifika behandlingar utifrån kognitiv beteendeterapeutisk teori del II (3 högskolepoäng), 7:4 Behandling av komplexa fall och transdiagnostiska perspektiv i klientarbetet del I (3 högskolepoäng), samt 7:5 Behandling av komplexa fall och transdiagnostiska perspektiv i klientarbetet del II (4 högskolepoäng), 7:6 Valbar teoretisk och praktisk fördjupning inom metoden (2 högskolepoäng). Under var och en av delarna ska en patient med problematik lämplig för delen behandlas.

Kursens genomförande

Studenten ska genomföra minst fem terapier (del 7:1-7:6), vilka vanligen sker på studentens arbetsplats. Undervisningen består av grupphandledning under del 7:1-7:5 och individuell handledning under del 7:6 (sammanlagt 55 timmar över de sex delarna) samt egna litteraturstudier enligt handledarens direktiv. Terapierna och grupphandledningen pågår parallellt med den teoretiska undervisningen.

Vid handledningen används videoupptagningar av psykoterapisessionerna samt förberedelse mellan handledningstillfällena i form av sessionsrapporter. Inläsning av relevant litteratur sker mellan handledningstillfällena.

Närvaro vid grupphandledning och individuell handledning är obligatorisk. Med obligatorisk närvaro menas att vid frånvaro upp till 20 procent av handledningstillfällena ska studenten genomföra kompletteringsuppgifter gällande de tillfällena som studenten varit frånvarande. Överstiger frånvaro 20 procent ska kursens ej redan examinerade delar genomföras i samband med kommande kurstillfälle. Obligatorisk närvaro inkluderar också att studenten vid varje tillfälle kan redogöra för och visa sessionsrapport och videoupptagning av terapin. Frånvaro sammanställs varje termin.

Terapierna för 7:1, 7:3, 7:4 och 7:5, bedrivs följande på varandra. Att terapierna bedrivs följande betyder att en tidigare del behöver vara avslutad och tenderad godkänd innan studenten kan gå vidare med nästa del.

Kursens examination

Kursen examineras, utöver deltagande i obligatoriska moment som inbegriper utförande och inspelning av terapier samt deltagande i grupphandledningen, genom fem skriftliga prov i form av behandlingsrapporter: en för var och en av delarna 7:1 (2 högskolepoäng), 7:2 (1 högskolepoäng) och 7:3 (4 högskolepoäng), samt en för det komplexa fallet under 7:4 och 7:5 (6 högskolepoäng), samt slutligen en rapport för den valbara fördjupningen under del 7:6 (2 högskolepoäng). Proven innebär att studenten, i samband med att var och en av terapierna avslutas, redovisar genomförda terapier i enlighet med anvisningar i kursbeskrivningen. Förutom en redovisning av ärendearbetet ska behandlingsrapporten innehålla en analys av studentens egen utveckling som terapeut.

Det sker även en löpande examination vilken genomförs av handledaren (medrättande lärare) i form av färdighetsprov avseende studentens lämplighet samt skicklighet att bedriva kognitiv beteendeterapi. Färdighetsproven inkluderar även en skriftlig redovisning av vart och ett av de handledda terapifallen i form av inledande bedömning och fallformulering vid av examinatorn anvisade tillfällen inom ramen för handledningen. Färdighetsproven beaktar skicklighet och utveckling, i form av lämplighet, kunskaper, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt i enlighet med de för kursen rubricerade målen.

Studenten ska för betyget godkänd för var och en av delarna både godkännas på det skriftliga provet och färdighetsprovet. För bedömning av klientarbetet samt studentens skicklighet och utveckling under terapi- och handledningsprocessen används strukturerade bedömningsinstrument.

Kursmoment som examineras enligt ovan (7:1-7:6) om-examineras när tillfälle ges under nästkommande kursomgång. Vid underkänt på någon av delarna 7:1-7:6 erbjuds endast ytterligare en möjlighet att fullgöra detta. Examinatorn kan under speciella omständigheter och med omedelbar verkan underkänna en student innan han eller hon har gått igenom hela kursen. Det kan ske om studenten saknar förmåga att använda sig av handledningen eller om studenten uppvisar allvarliga brister i

kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt på ett sätt som äventyrar patientsäkerheten och/eller riskerar att skada patientens förtroende för vård och behandling. En individuell handlingsplan ska då fastställas där vilka åtgärder och kunskapskontroller som krävs innan studenten kan återgå till studierna inom kursen klargörs.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd
För godkänt betyg på respektive del av kursen krävs att alla prov/moment inom delen är godkända. För godkänt betyg på hela kursen att alla delar är godkända och att studenten uppfyller de lärandemål som angivits. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med Underkänd.

Vid kursens start informeras studenten om kursplanens lärandemål samt om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

Förkunskapskrav

Antagen till psykoterapeutprogrammet